

žitých věcí, o kterých však nebylo starším obce nic známo. A když se to stalo, vzal pan Jan, kazatel Na písku, s vůlí navedené obce konšelům pečet Starého⁵ Města a odevzdal ji novému purkmistrovi a konšelům od něho a od obce zvoleným. A tak byla stará rada ne podle řádu sesazena, ale nová, též od něho dosazená, trvala jen nakrátko.

Stala se pak tato změna konšelů proto, že sesazení konšelé nechtěli v mnohých věcech souhlasiti s tábory. A proto kněží přející táborům vyvolili za sesazené konšely skoro vesměs muže, kteří souhlasili s tábory, k tomu cíli, aby táboři, majíce konšely sobě příznivé, neodešli z Prahy, poněvadž nechtěli zůstat, kdyby trvali předešli konšelé. Ale přesto pátého dne po volbě nových konšelů z jejich strany, totiž 22. dne srpna, odešli táboři z Prahy, nemajíce jinou příčinu k odchodu, jediné že místří odporovali Písmy jejich obřadům.⁶

Potom v předvečer sv. Bartoloměje⁷ někteří z tábořského tovaryšstva obsadili horu Blaník⁸ blízko Vlašimě, a kdyby nebyli rychle zahnáni, byli by v tom kraji nadělali nesčíslné škody.

O TÁBORECH

54

A poněvadž byla velmi často učiněna zmínka o táborech, bude užitečné pro potomky vypsati¹ jejich řády, původ a mravy, zvláště když někteří z nich upadli do četných bludů, přesto, že se nazývali milovníky zákona Božího. A tak původ a podnětná příčina toho, že se sešli, bylo přijímání pod obojí způsobou v kraji Bechyňském. Neboť když bylo svrchuřečené přijímání v mnohých krajích Čech a Moravy od věrných kněží vyhlášeno, beze zření na zatvrzelost protivního kněžstva, které všechny takto přijímající prohlašovalo za kacíře, přesto se den ode dne nejsvětější přijímání těla a krve v lidu podivným způsobem vzrážalo, neboť lidé věděli, že je to pravda evangelická. A tak se stalo léta Páně 1419, že kněží a jejich vikáři blízko hradu Bechyně velmi tvrdě napadali lidi tak přijímající, vyhánějice je ozbrojenou mocí z jejich kostelů jako bludaře a kacíře. Proto kněží s lidem s nimi sdruženým chodili na vysokou horu,² velikou planinou ozdobenou, a postavili na jejím vrcholu stan z lněných pláten na způsob kaple. A sloužice v něm služby Boží, velmi zbožně občerstvovali lid tam se shromažďující bez zabraňování onoho přijímání velebnou svátostí oltářní. A dokonce je a složivše plátěné stany, vraceli se domů. A té hoře dali jméno Tábora a ti, kdož na ni chodili, byli nazváni tábory.

Když se to dostalo k sluchu sousedních měst, městeček a vesnic, zavdli bratří kněží v sousedství kolem dokola v domluveném jistém svátečním dni lid s nimi sdružený s velebnou svátostí těla Kristova za zvučných zpěvů na Tábor pro potvrzení pravdy, jak říkali, a pro posilnění a potěšení bratří a sester tam obývajících. A jim takto přicházejícím vycházivali naproti bratří a sestry z Tábora s velebnou svátostí oltářní, aby přichozí radostně uvítali. Přisedše pak na horu, věnovali celý den nikoli nevázanostem, nýbrž tomu, co směřuje k spáse duší. Vždyť jejich kněží tam zastávali trojí úřad; učenější totiž a výmluvnější, rozdělivše lid na zástupy, muže zvláště a ženy i děti zvláště, od časného rána beze všeho strachu střídavě kázali lidu slovo Boží a zvláště to, co je proti pýše, lakotě a domýšlivosti³ kněžské; druzí tehdy ustavičně seděli při ušní zpovědi a třetí, dokonavše služby Boží, podávali lidu od rozednění až do poledne pod obojí způsobou, totiž těla a krve Kristovy, takže v den sv. Maří Magdalény kněží napočítali dvaatřicet tisíc a několik set⁴ i desítek mužů a žen a dítek tak při jimajících.

A když to všechno tak, jak je svrchu pověděno, vykonali, šli občerstvit tělo na místa tam na hoře v mnohém počtu připravená a spolu v bratrské lásce hodovali ne k chlípnosti nebo opilství, ne k lehkomyšlnosti a nevázanosti, nýbrž k větší a silnější službě Boží. A tam se nazývali všichni bratřími a sestrami, bohatší s chudými si podělovali stravu, která byla připravena. Tam nebylo dovoleno nic nalévat, čím by se mohli opít, tam také nebyl trpěn žádný tanec, žádná hra v kostky, v koule nebo jiné hříčky, a to nejen dospělým, ale ani dětem. Tam zkrátka nebylo možno nalézt žádné spory, žádné krádeže, žádné melodie zvučících píšťal nebo harf, jak se dosud stávalo o posvíceních, nýbrž po způsobu apoštolském jedno bylo srdce všech a jedna vůle a o ničem jiném nejednali, leda o tom, co se týkalo spásy duší a přivedení kněžstva k dřívějšímu stavu, totiž k stavu prvotní církve.

A tak když se všichni, jak bylo pověděno, mírně občerstvili, vstali kněží s lidem činit díky Bohu a obcházeli s velebnou svátostí oltářní v procesi horu Tábor, přičemž před svátostí šly panny⁵ a za ní následovali muži a ženy v spořádaném průvodu, zvučně zpívající písně, jak se zdálo býti na prospěch. Skončivše to procesí, vzájemně si dali sbohem a odcházeli se svými kněžskými tam, odkud vyšli, neuchylující se ani napravo, ani nalevo, aby nepošlapali obilí.

Stalo se pak, když se svrchu jmenované věci rozhlásily do vzdálenějších krajín, počal se den ode dne značně rozmnožovati počet přicházejících. Neboť tam velmi často přicházeli nejen z Písku, z Vodňan, z Netolic, z Heřma

ně, z Ústí, z Janovic,⁶ ze Sedlčan, z Plzně, nýbrž se scházeli na Tábor pěši i jízdní až z Prahy, Domažlic, Hradce Králové, jakož i z mnohých míst Moravy, někteří z veliké horlivosti náboženské, aby tam slyšeli slovo Boží a s ostatními přijímali, jiní aby uviděli tak veliké množství lidu, a někteří, aby spatřice, co se tam dálo, jim utrhalí a oznamovali to protivníkům pravdy.

Proto když se tak z jednotlivých krajín shromažďovali na Tábor, začali to král Václav s některými pány, nepřáteli pravdy, těžce nésti v obavě, aby si tak veliké množství lidu nevyvolilo na obranu zákona Božího svého krále a arcibiskupa, jak se rozhlašovalo, a tak jejich statky jakožto protivníků nenapadalo a neplenilo mocí, které by nemohli odolati. Z té příčiny někteří ze šlechticů velmi přísně pod trestem hrdla a pod ztrátou statků nařizovali poddaným, aby se více neopovažovali shromažďovati na horu Tábor. Ale sedláci se svými ženami málo anebo nic nedbali na takový rozkaz, a opustivše raději všechny svůj majetek, nikterak nezanedbali choditi o jistých svátcích na horu Tábor, jsouce lákáni a přitahováni, jako přitahuje magnet železo.⁷ A za příčinu té věci uváděli zkušeni hvězdáři, že onoho roku byl zvláštní vliv nebe a hvězd, totiž Saturna i ostatních, a že obracel myslí obecného lidu k takovému shromažďování a k odboji proti svým vyšším.

Když se daly tyto věci, jak je předesláno, a přemnoží jak z urozených, tak z obecného lidu obojího pohlaví, zanechavše marností, věnovali se předpisům zákona Božího, nasil dábel, nepřítel spasení pokolení lidského, skrze někteří falešné bratří kněze do čisté pšenice zákona Božího rozličného koukolu bludů a kacífství, takže se zdálo vyplňovati to, co je psáno v 1. Timoth. 4, 1: „Duch zjevně dí, že v posledních časích odvrátí se někteří od víry, poslouchajíce duchů bludných a učení ďáblů v pokrytectví lež mluvicích.“ Neboť když v tom čase nebylo krále a knížete v Izraeli, před kterým by poddaní měli úctu, dělal jeden každý, co se jemu zdálo správným.

A tak přemnoží táborští kněží, když se k nim scházelo a jich se přijímalo mnoho lidu, opustili výroky svatých učitelů Ambrože, Jeronýma, Augustina, Řehoře a ostatních učitelů církví uznaných, a vypracovavše si podle vlastních rozumů výkladky, vykládali Starý a Nový zákon, přiměšující k pravdě mnoho falešného a bludného, čím se mohla velmi snadno nakloniti srdce proty lidí k jejich názorům. Ale základem všech potomních pohrom bylo bludné chápání Písem. Neboť jejich správcové a učitelé říkali, že není třeba řídit se názory ve výkladech učitelů, kteří byli pouhými lidmi, protože Kristus, Bůh a člověk, dostatečně vyložil v Novém zákoně všechno, co je každému člověku po-

třebné na cestu ke spáse, a jak Starý zákon vykládá Nový a zase Nový vykládá Starý. A proto se na tom základě neostýchali hlásati lidu artikuly nížeapsané.

A RTIKULY KNĚŽÍ TÁBORSKÝCH

55

Za prvé: Žádná písmena nebo výroky kterýchkoli doktorů nejsou povinni věřící držeti anebo jim obecně věřiti, leda ty, které jsou výslovně obsaženy v kánonu bible, protože všechny knihy takových učitelů jsou chytrosti Antikristovy, a tak mají býti zamítány, ničeny anebo spalovány.

Dále: Každý člověk tím, co studuje v svobodných uměních, anebo přijímá-li v nich hodnosti, je marnivý a zpohanštělý, a tak hřeší proti evangeliu Pána našeho Ježíše Krista.

Dále: Žádná rozhodnutí svatých Otců nebo nařízení starších, žádný nějaký řád nebo žádné ustanovení od lidí vynalezené nemají se dodržovati, nýbrž všechny takové věci se mají jakožto ustanovení Antikristova vyhlazovati a ničiti, protože Kristus a jeho apoštolové nikde v Novém zákoně nevyslovili jejich konání.

Dále z předchozích tvrzení vyvozovali jako důsledky, že žádné křížmo nebo svatý olej nebo křestní voda nemají býti uchovávány nebo svěceny. Podobně žádný kalich, korporál, ornát a tak žádné z jiných věcí v kostele obvyklých nemají býti zaklínány, požehnávány nebo posvěcovány. Podobně se nemají říkati žádné kanonické hodinky, ani se nemají držeti obřady mešní v ornátech a odznamech a podle řádu dávno od církve ustanoveného ani kostelní zpěv, nýbrž spíše mají býti jako ustanovení lidská a zákonu Božímu překážející zavrženy a zrušeny.

Dále: Nemluvnátka nemají býti křtěna se zaklínáním a s kmotry při křtu obvyklými ve vodě k tomuto účelu svěcené a uchovávané, nýbrž mohou býti křtěna v kterékoli čerstvé vodě a kdekoli bude libo.

Dále: Všechny misály a knihy určené ke (kostelnímu) zpěvu, podobně i viatiky a knihy kanonických hodinek a všechny ornáty neboli roucha mešní a jiná zvláštní roucha pro konání bohoslužeb, monstrance a kalichy nebo pásy zlaté nebo stříbrné a všechna roucha pestře tkaná, kropenatá nebo kterýmkoli způsobem vyšívaná: ty všechny věci mají býti ničeny nebo páleny a spíše je dovoleno, aby sedláci v řečených posvátných rouchách chodili a kabáty a rukávy si z nich dělali, než aby v nich kněží konali služby Boží.

Dále: O ušní zpovědi netřeba se starati nebo je zachovávat, a nejsou k nim ani hříšníci, třeba i zločinci, zavázáni, nýbrž dostačí jen samotnému Bohu v srdci se zpovídati.

Dále: Posty čtyřicetidenní,¹ o suchých dnech, o vigiliích a jiné věci, od lidí nebo zvyklostí zavedené, nemají věřící zachovávat, nýbrž jeden každý ať v oněch dnech podle své chuti a libosti jí, co má, nebo co se mu bude zdáti nejpřihodnější.

Dále: Kromě neděle nemají věřící slaviti z nějaké povinnosti žádný jiný svátek.

Dále: Každým knězem, který vykonává bohoslužbu, maje tonzuru a ornát nebo komží, nebo slouže mši podle obvyklého řádu, mají věřící opovrhovati jako onou nevěstkou, o které se píše v Zjevení sv. Jana (17). Naopak mši mají sloužiti na způsob Kristův a apoštolů kněží bradatí a bez tonzury, v obecném oděvu a bez oltáře, na kterémkoli místě se naskytne, a svátost oltářní má se proměňovati zvučným hlasem, aby to slyšeli okolostojící lidé, a nemá se po zdvihování ani do druhého dne uchovávat.

Dále: Evangeličtí kněží nemají volně obývat domy, které jim byly jako almužna od laiků na věčné časy propůjčeny nebo odevzdány, ani nemohou míti časné zboží, protože měšťanské právo je jim nadobro vzato a odňato, a od držitelů takového majetku nemají býti přijímány svátosti, dokud zřejmě nepoznají, že je pro ně právo na takový majetek nepřipustné.

Dále: Nemá se věřiti v očistec jakožto místo pobytu duší věřících po jejich tělesné smrti, ani se nemá uznávati a je bláznivé a daremné modliti se za věrné zesnulé nebo konati za mrtvé jiné skutky zbožnosti.

Dále: Vyzývání nebo orodování, jak je konáme buď tiše v myslí nebo nahlas k svatým, kteří jsou v nebeské vlasti, obracejíce se o nějakou pomoc, za vánější kacířstvím nebo modlářstvím.

Dále: Nemá se pod pokutou modlářství chovati žádný obraz ani nějaké vypodobení toho, co je na nebi a na zemi, nýbrž každá taková věc má býti zničena a spálena jako modla, protože jest psáno v Exodu 20, 4: „Neučiniš sobě rytiny ani jakého podobenství.“

15 / Sezimovo Ústí, zbytky obvodových zdí dominikánského kláštera. Akvarel z r. 1818.

16 / Tábor, Kotnovská brána a okrouhlá věž bývalého hradu.

Z výše psaných artikulů, lidu léta Páně 1420 k pohoršení a k zlé pověsti celého království tvrdošjně hlásaných, vznikl v kněžstvu a lidu, kteří se pro obranu zákona Božího v lásce a štěstí sjednotili, nový a veliký spor a rozštěpení. Neboť táborští vůdcové a kněží, držíce se obsahu svrchu řečených artikulů, začali veškerý kostelní řád a všechna ustanovení svatých Otců o vykonávání bohoslužeb — protože Kristus a jeho apoštolové nedali k tomu příklad a nepřikázali to konati — jako neužitečná ke spáse duší zamítati a zavrhovati a všechny, kdož ty věci zachovávali, v hanbu uváděti a jim mnohonásobné překážky činiti, dovolávající se toho, že jest psáno v poslední kapitole Zjevení sv. Jana (22, 18): „Jestliže by kdo přidal k těmto věcem, žeť jemu přidá Bůh ran napsaných v knize této“ atd.; protože Kristus dostatečně ustanovil v Novém zákoně všechno to, co stačí každému věřícímu k spáse.

K čemu tedy mají věřící zachovávat ustanovení lidská a obřady v Zákoně nevyslovené, a zvláště když Kristus pravil zákoníkům a farizejům (Mat. 15, 3): „Proč rušíte přikázání Boží pro ustanovení svá?“ A tak dnes, držíce ustanovení lidská se zákoníky a farizeji, ruší přikázání Boží. A musí konečně propadnouti ranám, vysloveným v Zjevení sv. Jana, neustanou-li v těch věcech a nenechají-li jich.

Proto táborští kněží, štítíce se ustanovení lidských, chodili bradatí a bez vyholení tonzury, v šedivých šatech, nemodlili se kanonické hodinky, vykonávali bohoslužby¹ bez ornátů,² korporálu a kalicha pod širým nebem nebo v domech, ne na posvěceném oltáři, nýbrž na stole pokrytém jakýmkoli ubrusem. Ani nezachovávali mešní řád odřikáváním kolekty s kánonem, nýbrž hned ze všech kněží, kteří s bratřími poklekli, sklonili hlavu až k zemi, zdvihnuvše při tom zadní část vzhůru, a modlili se modlitbu Páně, povstal jeden, ten, který měl proměňovati svátost oltářní, neřikal nic více zvučným a srozumitelným hlasem v řeči lidu než slova posvěcující nad hostiemi a vínem. A tak proměňoval tělo Kristovo ne v hostiích podle způsobu církve okrouhlých, nýbrž všelijak nakrájených nebo rukama nalámaných a drahou krev Páně z vína ne v kalichu, nýbrž v jakémkoli poháru cínovém, železném, hliněném nebo dřevěném. A vykonával to, hned obcerstvoval svátost oltářní kněze při tom stojící a obecný lid.

A tento způsob mše zachovávali všichni táborští kněží v Praze i jinde, vyhýbajíce se kostelům, a říkali, že tak sloužili své mše Kristus a jeho apoštolové.

lové v prvotní církvi. Proto všichni jiní, kteří nenásledují Krista a činí jinak, než jak sám dal příklad, sloužice v drahých ornátech, jsou onou nevěstkou, o které je psáno v Zjevení sv. Jana (17). Zvučným hlasem a v řeči lidu pronášeli slova posvěcující, aby lid věděl, že kněz proměnil svátost, a aby nepochybovali, že při přijímání je právě tělo Kristovo a jeho drahá krev.

Ale místní s kněžími, kteří tehdy zůstali v Praze, činili odlišně³⁸ od táborů. Odložili sice všechnu přemrštěnost, zbytečnost i drahocennost ornátů, ale zachovávali církevní řády při kostelních mších a nepřestávali veřejně obviňovati ty, kteří je nezachovávali, zvláště ty řády, které nejsou proti Písmu svatému a nevdají zákonu Božímu, nýbrž ho spíše šíří a podporují. A tak posvěcující svátost oltářní v prostých ornátech a cínovém kalichu, podávali ji lidu. Z této různice a sporu pražského⁴ kněžstva s tábory rozdělil se lid, který byl v zákoně Božím stejného smýšlení, ke své škodě na dvě strany, takže někteří chválili při mši způsob táborový a jiní pražský a vyžadovali svátost oltářní od těch, kteří jej chválili, a ne od jiných.

Proto některé naše pražské sestry, kterým říkají bekyně, nechtěly přijímati svátost oltářní od svých kněží, kteří sloužili ve vystrojenosti, leč dokud by neodložili roucha, která nazývaly plachtami; jinak sloužicimu by chtěly činiti překážky, jako se, bohužel, stalo u svatého Petra na Poříčí, kde ženy na pokyn svých mužů nedovolovaly kněžím sloužiti v ornátech. Mistry pak a kazatele, kteří radili zachovávat církevní řád⁵ a hájili ho Písmy svatými, hanobily a nazývaly je pokrytci a svůdci a jako vzteklé feny chtěly je zabít nebo vyhnat z Pražského města. A tak tato opovážlivá přemrštěnost táborů byla počátkem všeho zlého a způsobila špatnou pověst a ostudu celému království a křesťanství a veliké pohoršení všech těch, kteří chtěli zachovávat večeři Páně podle přikázání Kristova, takže mnozí z našich pro to nečestně odstoupili od poznání pravdy.

Zprvu totiž se rychle šířila po království a cizích zemích obecná úžasná pověst, jak prý v Českém království konají bohoslužbu ševci a krejčí, protože nebylo rozdílu mezi laikem a knězem, ježto sloužili mešní obřady kněží bradatí a bez tonzury, ve vlastních šatech. Za druhé, že táborští kněží doporučovali veškeré kostelní klenoty a ozdoby ničiti a páliťi, aby tak obrátili své protivníky chtějí nechtěj k zachování svých obřadů. Proto prý Saturnské plémě,⁶ chválíce jejich obřady, násilně loupili z kostelů nebo z farských domů viatiky, misály a knihy určené kostelnímu zpěvu spolu s kalichy a monstrancemi a knihy rozsekávali nebo spalovali nebo knihu, která stála šest nebo osm kop, nabízeli ke koupi za půl kopy nebo za dvacet grošů nebo i levněji tomu, kdo chtěl. Kalichy

38 / Rábí, zřícenina hradu, pohled od západu.

39 / Rábí, zřícenina hradu a kostel Nejsvětější Trojice, pohled od jihovýchodu.

pak s monstrancemi a jinými stříbrnými kostelními klenoty rozbíjeli a prodávali zlatníkům lot po pěti groších, ostatky svatých vybírali z monstrancí a oltářů a jako bezcennou věc je pohazovali po koutech. Rovněž z téže zatvřelosti brali posvátná roucha určená pro bohoslužbu, z kasulí a ornátů si dávali dělati k ve/ likému pohoršení kabáty nebo rukávy kabátů, z korporálů a alb košile nebo jiný všednější oděv jako spodky. A tak byli sedláci pod kytlemi oděni rouchem krá/ lovským, v kterém by se ani Otcové nebyli opovážili choditi.

Dále se svrchu uvedení kněží vyhýbali proměňovati svátost v kostelích a na posvěceném oltáři, tvrdíce, že to nejsou kostely nebo oltáře Boží, nýbrž spíše ďábla a model, ježto byly svatokupecky posvěceny ne zadarmo pro Boha, nýbrž pro nepravost mamonu, a ne ke cti Boží,⁷ nýbrž ke cti některého svatého, a že mají proto být právem zničeny; a tak, kde mohli, kostely bořili a spalovali nebo jinak jakýmkoli způsobem poškozovali, obdarované oltáře pak vyvraceli nebo jim otloukli rohy⁸ a tak je činili pro bohoslužbu nepotřebnými.

N IČENÍ KLÁŠTERŮ

57

Rovněž podobně prohlašovali, že kláštery mnichů jsou peleše lotrovské¹ a že byly zle založeny proti zákonu Kristovu, protože Kristus rozkázal svým učedníkům a skrze ně všem kněžím, aby se nezavírali, ale šli po všem světě, kázíce a křtíce ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého.² A proto mají věřící všechny kláštery, ať obdarované, ať mnichů žebavých, z kořene vyvraceti a ničiti, aby mniši a bratři šli po celém světě kázat evangelium. A podle toho převráceného závěru byly v době jednoho roku a potom zbořeny a spáleny níže psané kláštery a jejich jména jsou po pořádku vypsána:

Kláštery mnichů nadaných³: Kártouzy, Strahov, Břevnov, (Panny Ma/ rie) konec mosta, Zderaz, sv. Ambrože, Zbraslav, Koruna, Milevsko, Nepomuk,⁴ Ostrov,⁵ Postoloprty, Želiv, Mnichovo Hradiště, Kladruby, Sedlec, Opatovice, Vilémov,⁶ Hradiště.⁷

Kláštery mnichů žebavých: svatého Tomáše, svatého Klimenta, na Botiči Na trávníčku, v Žatci dva, v Plzni dva, v Lounech dva, v Hradci Krá/ lově dva,⁸ v Ústí⁹ dva, v Pisku jeden, v Klatovech jeden, v Turnově¹⁰ jeden, v Kolíně jeden,¹¹ v Nymburce jeden¹².

Kláštery jeptišek: V Louňovicích,¹³ mezi Louny a Žatcem,¹⁴ svaté

Kateřiny v Praze, svatě Anny na Menším Městě pražském, svatě Maří Magdalény, Chotěšov, Doksany.¹⁶

Tyto kláštery mnichů a jeptišek nadané byly zbořeny.¹⁶ Král Zikmund připojil všechny jejich statky a jejich platy k svým hradům v království nebo je přidělil pánům za služby a za pomoc proti Pražanům.

Nařídili pak, aby všechny pražské jeptišky, které setrvaly v jejich městě, zůstaly u svatě Anny¹⁷ na Starém Městě při vzájemné stravě a pití a církevním řádu, a donutili je pod trestem vyhnání z města a zboření klášterů k přijímání pod obojí způsobou. Ty, ačkoli zprvu odporovaly, přece potom bez nucení a nátlaku velmi často přistupovaly k večeři Páně, stolující s Kristem. Ale dvě z nich toulavé, ačkoli byly zahaleny závojem, zapomněly na přísahu čistoty a vstoupily v manželství, ba pravdivěji v cizoložství s muži. Klášter pak svatého Ducha¹⁸ darovali Němcům, aby tam slyšeli slovo Boží v svém jazyku. Ale v klášterech svatého Františka¹⁹ a Jakuba dělali houfnice a praky s válečnými zbraněmi a z kostelních kalichů a monstrancí razili peníze,²⁰ aby měli z čeho by se mohli proti protivníkům zákona Božího s úspěchem brániti. Ale když se nedostávalo peněz, dávali žoldněřům za jejich žold šaty uprchlíků a drahé ornáty.

STATNÍ DŮSLEDKY TÁBORSKÉHO UČENÍ 58

Dále vylévali svatě křížmo, olej pro nemocné a křestní i kropící vodu jako neužitečné nálezky lidské a nádoby obsahující svrchuřečené věci rozbíjeli nebo do nich nadělali; a nikoho po křtu nemazali křížmem ani nikoho z nemocných olejem posledního pomazání, nýbrž křtili v tekoucí vodě nebo odkudkoli přinesené bez kmotrů a církevního obřadu, neřkajíce více než jen: „Petře nebo Jene, já tě křtím ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého.“ A hned pokřtěnému nemluvněti, i jakkoli nezpůsobilému, dávali bez pomazání křížmem přijímatí pod obojí způsobou.

Dále tupili konání ušní zpovědi knězi tvrdíce, že postačí zpovídati se z odpuštěných hříchů jedině Bohu, ale ze smrtelných že se má konati veřejná zpověď před bratřími a sestrami. A kdyby se někdo prohřešil proti některému z bratří a sester, aby přede všemi poprosil o odpuštění a s ním se smířil; a tehdy se mají bratři a sestry, pokleknouce na zemi, za takto se zpovídajícího ustavičně modliti a teprve potom dostane podle výroku knězi zasloužený trest za své provinění.

Dále prohlašovali s valdenskými,¹ že není očistce duší po tomto životě, tvrdíce, že jsou jen dvě cesty, totiž do pekla a do nebeského království, protože ti, kdož odcházejí v smrtelném hříchu, jsou po cestě do pekla dovedeni do věčného zatracení. Ale ty, kdož mají odpustitelné hříchy, Bůh zde na životní pouti přede dnem smrti zkouší a dostatečně očišťuje souzenými nebo všelikými trápeními bolestí, takže po tomto životě nemá, co by musel na nich dále napravovat. Ale hned se duše takových, zbavené těla, ubírají do věčného odpočínutí. Proto je nepotřebné za zemřelé se modlití, sloužití mše nebo zpívání vigílie, ale že si to všechno vymyslelo lakotné kněžstvo, aby svými mšemi a modlitbami ulovilo svatokupecké peníze.

Dále v každodenních svých kázáních k lidu velmi tvrdě útočili proti všelikému vypořádávání a zobrazování jak ukřižovaného Krista, tak svatých, aby je jako hluché a němé modly vyhazovali z kostelů a rozbíjeli nebo zářem ohně ničili, protože je psáno v Exodu 20, 2—4: „2. Já jsem Hospodin Bůh tvůj, kterýž jsem tě vyvedl ze země Egyptské z domu služebnosti. 3. Nebudeš mítí bohů jiných (přede mnou). 4. Neučiniš sobě rytiny ani jakého podobenství těch věcí, kteréž jsou na nebi svrchu, ani těch, kteréž na zemi dole“ atd. Proto nejen táboři, ale s nimi i přemnozí Pražané obrazy všech kostelů, na kterémkoli místě je mohli najít, rozbíjeli, rozsekávali a pálili, anebo vyloupavše jim oči a uřezavše nosy, nechávali je jako ohavné nestvůry na velikou hanbu a pohoršení říkajíce: „Jsi-li Bůh nebo jeho svatý, tehdy se braň a uvěříme ti.“ Ale obrazy malované na stěnách hanebně zohavovali, oštěpy nebo noži je poškozujíce² nebo blátem pohazujíce. Toho času byly velmi drahocenné oltářní tabulové obrazy před radnicí rozbity a u svatého Ambrože od táborů spáleny. Žádný tehdy obraz rytý nebyl v kostelích chován, nýbrž ve všech kostelích byla na hlavním oltáři kamenná archa, v které bylo vystavováno tělo Kristovo v monstranci, aby se mu věřící klaněli.

Dále podle téhož bludně chápaného základu popírali orodování svatých, říkajíce: „Co Petr nebo Pavel nebo kterýkoli jiný svatý? Zдали nebyli lidé tak jako my, a nebyli spaseni jediné pomocí Boha a jeho vzýváním bez vzývání nebo zprostředkování svatých?“ A tak se nepostili o vigíliích žádného svatého, ať to byl kterýkoliv, kromě vigílií Kristových, a nechťeli světiti žádný svátek kromě neděle, ježto všechny takové věci neustanovil Bůh, nýbrž lidé. Proto v pátek a v suchých dnech a o vigíliích svatých pojídali³ maso k pohoršení a zkáze mnohých, nepostíce se žádný den, leda když jim jejich kněží nařídili půst, tehdy naprosto v takový den nesměli ani jísti, ani pítí, některf hladovějice až do večera

a někteří až do druhého dne. A z nich některé opovážlivé ženy se dvakrát za den občerstvovaly svátostí oltářní, totiž v poledne a večer. Také dítkám a nemluvňátkům nedávali jísti ani sáti z prsů pro výživu těla na způsob postu Ninivetských,⁴ leda když po předchozím vylití hojných slz nesmírně nařikala.

Dále protože popírali orodování svatých, říkali o všech kostelích a oltářích, které nebyly zasvěceny samotnému Bohu, nýbrž jménu některého svatého, že jsou zložené a svatokupecké, a tak že mají býti s domy farářů bořeny a páleny, protože apoštolové ani tak neposvěcovali kostely, ani neměli nádherné vlastní domy, desátky a nadání kostelů, nýbrž porůznu chodíce po světě a spojovní s almužnou, věrně kázali slovo Boží. Proto spálili bez počtu kostelů království s domy farářů nebo je jiným nějakým způsobem zničili, aby faráři a jejich vikáři, nechajíc vlastní ovce, s nimi těkali, a bránili přijímati svátosti od kněží obdarovaných. I stalo se, že na mnoho mil, kde měli táboři moc, nebylo kostela, který by měl správce tam sídlícího, nýbrž všichni ze strachu utíkali. A proto mnoho lidí odešlo z tohoto světa bez posledního pomazání, mnoho dětí bez křestní vody.

Dále si nevážili svatých doktorů od církve uznaných, kteří ve svých spisech schvalovali církevní řády, a zavrhovali je říkajíce: „Co prospěli církvi Augustin a co Jeroným a ostatní, ba naopak, schvalující svými spisy obřady, více uškodili než prospěli církvi Boží.“ A říkali, že Jeroným nedokonale přeložil bibli. Podobně ve svých kázáních haněli pražské mistry, kteří hájili církevní řády a zvyklosti od svatých Otců ustanovené, říkajíce: „Nač jsou nám mistři fistři, když své dni k zahanbení tráví jedině v lidské moudrosti?“ A z toho obraceli srdce mnohých v nenávisť k mistrům.

CHILIASTICKÉ¹ ČLÁNKY NĚKTERÝCH KNĚŽÍ TÁBORSKÝCH 59

Potom nespokojivše se jenom těmito ošklivými věcmi, které hyzdily slavné kdysi jméno Českého království, dokonce přidali k předešlým špatnostem nejhorší, a překrucující Písma proroků a evangelia podle svého bláznivého rozumu, hlásali lidu, že se nyní v našich dnech obnovuje království Kristovo, přičemž předkládali mnohé a rozličné články, některé kacířské, jiné bludné a velmi mnohé pohoršlivé. A jejich hlavním původcem, hlasatelem a obráncem byl jeden mladý kněz z Moravy, vybraného nadání a nadmíru znamenité paměti, Martin,² ře-

čený Loquis, podle výmluvnosti, protože neohroženě hlásal myšlenky nikoli doktorů, nýbrž své. A jeho hlavními pomocníky byli mistr Jan Jičín,³ Markolt,⁴ bakalář umění, Koranda⁵ a ostatní táborští kněží dříve jmenovaní. A ti všichni chovali úctu k jakémusi Václavovi, krčmáři v Praze,⁶ který jsa nade všechny obel známý v bibli, vykládal Nový zákon Starým a naopak. Byly to pak nížešpané články,⁷ kterým veřejně učili:

Za prvé, že již v skonání nynějšího věku přijde Kristus tajně, jako zloděj, novým příchodem obnovit své království, za které se modlíme: Přijď království tvé! A v tom příchodu nebude čas milosti, nýbrž pomsty a odplaty ohněm a mečem, takže všichni protivníci zákona Kristova musí zahynouti sedmi posledními ranami,⁸ k jejichž vykonání mají být věřící vyzýváni.

Dále: V tom čase pomsty nemá býti Kristus napodoben ve své mírnosti a smilování s těmi hříšníky, nýbrž v horlivosti a prchlivosti a spravedlivé odplatě.

Dále: V tomto čase pomsty každý věřící, i kněz, byt osoba duchovní, je zlořečený, který svému meči tělesnému zabraňuje prolévati krev protivníků zákona Kristova; naopak i on má své ruce umýti a posvětití jejich krví.

Dále: V tom čase pomsty, kdokoli uslyší kázati slovo Kristovo, kterým řekl (Mar. 13, 14): „Tehdáž ti, kdož by v Židovstvu byli, ať utekou na hory,“ a nevyjde z měst, vsí a hradů na hory tělesné, kde se nyní shromažďují táboři nebo jejich bratři, ten hřeší smrtelně proti přikázání Kristovu a v svém hříchu zahyne, protože nyní nikdo nemůže být zachráněn od ran Páně, leda kdo přijde k jeho věrným na hory.

Dále: V tom čase pomsty mají býti všechna města, vsí a hrady zpustošeny, zničeny a spáleny, protože již ani Pán Bůh, ani kdo do nich nevkročí.

Dále, že bratři táborští jsou v tom čase pomsty andělové posláni, aby vyvedli věřící ze všech měst, vsí a hradů na hory, jako Lot ze Sodomy, a že bratři se svými přívrženci jsou ono tělo, k němuž se, ať bude kdekoli, „shromáždí i orlice“ (Mat. 24, 28, Luk. 17, 37) o kterých také jest pověděno (Deut. 11, 24): „Všeliké místo, na které by vstoupila noha vaše, vaše jest a bude.“ Jsou totiž vojskem poslaným od Boha po celém světě, aby odstranili všechna pohoršení z království Kristova, které je církev bojující, a aby vyhnali zlé ze středu spravedlivých a vykonali pomstu a rány na národech protivníků zákona Kristova a jejich městech, vsích a hradech.

Dále, že v celém křesťanství v tom čase pomsty zůstane jen pět tělesných měst, do nichž se mají věřící utéci a tam se zachrániti, zatímco všechna jiná zahynou a se propadnou jako Sodoma.

Dále: Jeden nebo druhý z manželů může, nebude-li druhý chtít, opustit i jeho i děti a všechno ostatní a má se utéci na svrchuvedené hory nebo do pěti řečených měst.

Dále, že všechna časná zboží⁹ protivníků zákona Kristova mají svrchu řečení věrní bráti, odnímati a pleniti, ničiti nebo páliiti.

Dále: Na konci tohoto skonání věku sestoupí Kristus z nebe a zjevně přijde ve vlastní osobě a bude ho vidět tělesnými očima, aby přijal království na tomto světě, a vystrojí veliké hody a večerí beránka jako svatbu své choti církvi zde na tělesných horách. A vstoupí Kristus král, aby viděl hodovníky, a všechny, kdož nebudou mítí roucha svatebního, pošle „do temnot zevnitřních“ (Mat. 12, 12—13). A jako byli za času Noemova¹⁰ všichni mimo archu pohlceni vodou potopy, tak budou v jednom okamžení pohlceni všichni špatní, kteří budou mimo hory. A tak vyvrhne všechna pohoršení ze svého království.

Dále: Při tomto druhém příchodu Kristově před soudným dnem přestanou králové, knížata a všichni církevní preláti a nebude v království takto obnoveném daně a „dráče chudiny“,¹¹ protože synové Boží budou šlapati po hrdlech králů a všechna království pod nebem budou jim dána, kn. Moudrosti 7, 8¹². A tak vyvolení nebudou více trpěti žádného protiventství, ale splatí odplatu.

Dále: V tomto obnoveném království nebude žádného hřichu, žádného pohoršení, žádné ohavnosti, žádné lži, nýbrž všichni budou vyvolení synové Boží, přestanou všechna utrpení Kristova i jeho údů.

Dále: V církvi nebo obnoveném království budou roditi ženy svá ne/mluvňátka bez bolesti a bez prvotního hřichu podle Izaiáše 65, 23: „Roditi budou bez přestrašení.“ A 1. Jan 5.

Dále: Dítka narozené v tomto království, budou-li z tohoto království, nikdy nezemrou, protože „smrti již nebude více“, podle Zjevení sv. Jana 21, 4.

Dále: Sláva tohoto království takto obnoveného v tomto životě před zmrtvýchvstáním bude větší než prvotní církve.

Dále: Slunce lidské rozumnosti nebude svítiti lidem v obnoveném království, protože nebude učiti jeden každý bližního svého, nýbrž „všichni budou učení Boží“ (Jan 6, 45).

Dále velmi nepravověrně říkali, že nejdokonalejší Zákon milosti,¹ když již nebude v tomto životě jiného vodítka člověku, bude v tomto životě a v obnoveném království odklizen a přestane co do působnosti a provádění.

Dále: Ustanovení Pavlovo o chození do kostela nebude se po obnově plniti a nemusí se dodržovati, protože již nebude chrámů podle Zjevení sv. Jana 21, 22: „Neboť Pán všemohoucí chrám jeho jest.“ Neboť jako víra a na-
děje, tak budou zrušeny i chrámy.

Dále: Při tomto zjevném příchodu přijde Kristus v oblacích nebeských a ve veliké velebnosti s anděly svými a všichni, kdož zemřeli v Kristu, tělesně vstanou a přijdou první s ním soudit živé i mrtvé. Potom všichni vyvolení, kteří tehdy živi zůstanou, od konce země v těle „spolu s nimi zachvácení budou v oblacích, vstříc Kristu v povětrí“, jak praví apoštol (1. Tess. 4, 17). A říkali, že se to stane brzo v několika málo letech, v nichž někteří z nás, kteří ještě živi zůstaneme, uvidíme svatě Boží z mrtvých vstalé a mezi nimi mistra Jana Husa, protože ukráti Pán ten čas pomsty a urychlí skonání věku pro své vyvolené.

Dále: Tito vyvolení, kteří takto živi zůstanou, budou uvedeni do stavu nevinnosti samého Adama v ráji a jako Enoch a Eliáš¹⁴ a budou prosti vši lačnosti a žízně a všeho utrpení jak duchovního, tak i tělesného. A ti také v svatém sňatku a na neposkvrněném loži budou roditi tělesně zde na zemi a na horách syny a vnuky beze vši bolesti a zarmoucení a beze všeho prvotního hříchu. Ani nebude tehdy potřeby křtu vodou, protože budou křtěni v Duchu svatém, a nebude již viditelné svátosti svatě eucharistie, protože budou syceni novým andělským způsobem, ne na paměť umučení Kristova, nýbrž jeho vítězství.

DOKAZOVÁNÍ SVRCHUUVEDENÝCH ČLÁNKŮ 60

Dále pro pravdu svrchuuvedených artikulů uváděli svatá Písma, vykládající je podle svého smyslu; a z nich jsem hleděl sebrati částku pro potomky, aby bylo všem zjevno, kterak bláznivé hlavy svedly prosté lidi.¹

První předpoklad: Výroky, z nichž první stojí psán v Zjevení sv. Jana 10, 7, totiž ten, že „ve dnech (hlasu) sedmého anděla, když počne v trubu troubiti, dokonánoť bude tajemství Boží, jakož zvěstoval služebníkům svým prorokům“, a druhý u Daniela 22 (správně 12, 7): „Když se naplní rozptýlení ruky lidu svatého, naplní se všechny tyto věci“, jsou pravdivé.

Druhý předpoklad: Když se naplní všechna utrpení Kristova, od Ducha svatého skrze proroky předpověděná, tehdy se ukážou v celém domě obecně, a ne dříve, potomní slávy prorokované.

Třetí předpoklad, že slova Starého a Nového zákona a slova proroků a svatých apoštolů, jak jsou položena a jak znějí, jsou pravdivá a mohou být jako pravdivá uváděna.

Čtvrtý předpoklad, že se k slovům Božím² nemá nic přidávat ani od nich ubírat.

A položiv tyto předpoklady, takto jsem upravil výklad, který je základem skoro všech mých kázání.³ Již nyní na skonání světa přijde Kristus v den, který se jmenuje den Páně, aby pokořil dům vzpurný⁴ a skonání učinil v něm a aby, opravě církev, položil tu chválu na zemi, přijde přijmouti království na tomto světě a vyvrhnouti všechna pohoršení i všechny, „kteří činí nepravost“, a nepřipustiti „do něho nic poskvřujícího, nic činícího lež nebo ohavnost“ (Zjevení sv. Jana 21, 27)⁵.

O skonání. Skonáním rozumím to, které předpověděl Kristus u Mat. 24, (1—31) a o němž se zmínil u Mat. 13, 49 a o kterém praví Izaiáš 28, 22 takto: „Neboť skonání a ukřácení učiní Pán Bůh zástupů“, a je vykládá Jeremiáš slovy: „Učiním skonání ve všech národech, mezi které jsem tě rozptýlil, tobě však neučiním skonání, ale budu tě trestati v soudu, aby ses nezdál sobě nevinným“, Jerem. 30, 11. „Protože opustili Boha, zahlazeni budou,“ Izaiáš 1, 28. Ale u některých se skonají toliko hříchy a oni se stanou z pohanů svatými; a proto jest psáno: „Jazyk jeho (jako) oheň šířající“, Izaiáš 30, 27. „Potře zločince a hříšníky“, Izaiáš 1, 28. „Aj zahubím všechny, kteříž trápí tě“, Sofoniáš 3, 19.⁶

Věk: Věk chápu, jako jej přijímá apoštol (v listě) k Žid. 9, 26, když praví takto: „Nyní při skonání věků“, když naznačuje, že je větší počet věků, praví, že se některé už skonaly. A jako také chápe Mat. 12, 32, když praví: „Hřích proti Duchu svatému nebude odpuštěn v tomto věku,“ jehož skonání předpovídá Mat. 12 (správně 13, 40) slovy: „Takt bude při skonání věku“, a když předzvěstuje, že bude jiné, dodává: „ani v budoucím“. A opět jiné, když se praví u Luk. 20, 35: „Ale ti, kteříž jsou uznáni za hodny onoho věku“. Neříká budoucího, nýbrž onoho, atd. A tak také vymezující tvrdí, že je více věků, činíce rozdíl mezi věkem a světem. Když totiž se děje velmi znatelná změna v lidech, tehdy se skonává věk. Nazývám tedy skonáním věku změnu dobrých k lepšímu a vyhlazení špatných, protože jest psáno: „Učiním skonání ve všech národech, tobě však neučiním skonání“, Jerem. 30, 11.

Dnem Páně jmenuji den pomsty, o němž Izaiáš 63, 4: „Den zajisté pomsty v srdci mém a léto odplaty mé přišlo.“ A 61, 2: „Poslal mne Duch svatý, abych vyhlásil léto milostivé a den odplaty“; o něm jest psáno také u Luk. 4,

19. „A ten den jako zloděj v noci, tak přijde,“ 1. Tess. 5, 2, a „v ohni zjeví se“, 1. Kor. 3, 13. Kterak dříve přijde odstoupení, předpověděl apoštol 2. Tess. 2, 3,⁷ a o něm vypráví i Zachariáš 14, 1—2⁸.

A v tom dni jistotně Kristus přijde (Abakuk 2, 3), „a přišel jeda a pije a nazývají ho žráčtem a pijanem vína“, Luk. 7, 34; protože přichází po cestě neposkvrněné (žalm 100, 2), zpívají žalmy svatí a „oslavování Boha v hrdle je / jich“, (žalm 149, 6); a budou zpívat (žalm 150), „jako když se v noci⁹ zasvě / cuje slavnost, a veselí se srdečně, jako ten, kterýž jde s píšťalkou“, Izaiáš 30, 29 a žalm 100. I pochopí, že v posledních dnech porozumíte úmyslům Hospo / dinovým, Jerem. 23, 20 a 30, 24. Že již byla kniha zapečetěna, Izaiáš 29, 11 a Daniel 12, 4; při zrušení sedmi pečeti (Zjevení sv. Jana 5, 5, 6, 1 a 8, 1 nn.¹⁰) byla otevřena. Neboť již Kristus přijde a v nevinnosti procházeti se bude upro / střed svého domu a bude konati skutky milosrdenství. Přesto však bude konati i spravedlivé soudy každému tlukoucimu, nepoznávaje zlého, protože neuměje otvíratí zlým, takto pravi: „Neznám vás“, Mat. 25, 12. Již stíhá kněze, kteří tajně utrhalí bližnímu. Již s hrdým okem mistrovským počne nejísti chléb moud / rosti a „obráti jej nazpět a učiní z umění jeho bláznovství“, Izaiáš 44, 25, 1. Kor. 1, 19.¹¹ A nenasycenému srdci lakotných také odepře své svátosti. Nepo / skvrnění, to jest kněží, kteří nejsou majetní a setřásli ze sebe všechen prach žá / dostivosti, sedíce s Bohem již nyní slouží Kristu. Již si umiňuje pyšného vy / hnati z domu. Již ten, kdo mluví nešlechtná slova nepravosti své, nemůže výro / ky Pisma (nikoho) řídit, protože „nástroj, který bude zhotovený proti tobě, nepodaří se“, Izaiáš 44, 17. Co tedy již zbývá, leda aby za jitra zahubil hříšníky a „z města Božího vyplnil všechny, kdož páší nepravost“ (žalm 100, 8), a „aby byli předěšeni večer a nebylo jich ráno. Tenť jest podíl těch, kteříž nás potla / čili, a los těch, kteříž nás loupi,“ Izaiáš 17, 14; v žalmu 100, 1, totiž: „O milo / srdenství a soudu zpívati budu, tobě, ó Hospodine!“

Jsou uvedena znamení toho příchodu, když se pravi: „Žalmy zpívati budu a porozumím, až přijdeš ke mně po cestě neposkvrněné“, (žalm 100, 1 až 2). Již i děti zpívají žalmy a některé chápou skrytá tajemství. „Ať, jméno Hos / podinovo přichází zdaleka s hněvem hořícím a těžkou pomstou, rtové jeho na / plnění jsou rozhořčením a jazyk jeho (jako) oheň sžírající, duch pak jeho jako potok rozvodnilý, kterýž až do hrdla dosáhne, aby vníveč obrátil národy a uzdu bludu, tj. kacířská ustanovení, která byla v čelistech národů,“ Izaiáš 30, 27—28. „Protože hněv Hospodinův jest proti všechněm národům a prchlivost proti vši špatnosti¹² jejich, vyhubil je a vydal je k zabiti,“ Izaiáš 34, 2. „Jižť povstanu,

Režim v letadle vypnutý

136 137

slitují se nad tebou, pravil vykupitel tvůj Hospodin. Neboť jest to u mne jako za dnů Noe, jakož jsem mu přísáhl, že nebudu více rozlévati vody po zemi, tak jsem přísáhl, že se nerozhněvám na tě, aniž tobě (přísně) domlouvati budu“ (Izaiáš 54, 8—9). A níže: „Milosrdenství mé od tebe neodstoupí a smlouva pokoje mého se nepohne“, pokoj s lidmi míti budou (Izaiáš 54, 10). „Neboť králové sloužití jim budou a národ, který by jim nesloužil, zahyne“, Izaiáš 60, 12. „Nebude výběřích, přestane daň“²⁰, Izaiáš 14, 4. Nebudou jim brániti moudří tohoto světa jako nyní, protože nebudou „nejhorší nástroje podvodného, který obmyšlí záměry, aby zahubil mírné slovy lživými, když by mluvil nuzný před soudem“, o nichž Izaiáš 32, 7; již konečně „každý jazyk povstávající proti nim (na soudu) souditi budou“, Izaiáš 54, 17. „Že ze středu jejich budou odstraňeni chvástavi hrdopýškové“²¹ a bude mezi nimi ponechán lid chudý“, Sofoniáš 3, 11—12. „Pokoj učiním, praví Hospodin, tvou vládou“, Izaiáš 60, 17. Že poslední svatí jsou nohy, „které se mají upravit na cestu pokoje“, Lukáš 1, 79. „V jejich končinách Bůh způsobil pokoj“, Žalm 147, 2. Žádné věci nebudou položeny za podnoží těmto nohám, které budou obuty obuví, kterou bylo dřívější odepřeno položit na Edomsko,²² kde marnotratný syn, když přišel k otci, byl obut. Proto se praví: „Způsobím hojnost pokoje synům tvým“, Izaiáš 54, 13.

O stejné slávě s prvotními (křesťany). „Obnoveny zajisté budou dni svatých, jako na počátku“, v poslední kapitole Pláče Jerem. (5, 21). „A budou dědičně držeti svatí, jako na počátku“, Eccli. (Jež. Sir.) 36, 13. „I budou, jako bych je nezahnal“, Zachar. 10, 6. „A přivedeni budou nazpět na své luhy“, Jerem. 23, 3. „Osety budou a vzrostou a obydleny budou ony hory jako na počátku“, Ezech. 36, 11. „Opět vzdělání budou a obveselovati se budou bubny svými a vycházeti s houfem plesajících“, Jeremiáš 31, 4 a Zachar. 10, 6. „Že tito poslední jednu hodinu dělali a rovnými byli učiněni těm, kteří nesli břímě dne a horka“, Mat. 20, 12.

O větší slávě domu posledního. Až budou vyvržena z království Kristova všechna pohoršení i ti, „kteříž činí nepravost“ (Mat. 13, 41), „až zasvitne den a denice v srdcích vzejde“ (2. Petr 1, 19), „tehdyž spravedliví skviti se budou jako slunce“, Mat. 13, 43. „Nebude jim více svítiti světlo lidské rozumnosti“, Izaiáš 60, 19, nýbrž sami budou „za světlo pohanům“, Izaiáš 49, 6. Již se budou radovati vidíce pomstu, ba i pomstu vykonávající, Luk. 19 (správně 18, 7). Protože ti, kteří šlapali církev po čtyřicet a dva měsíce, Zjevení sv. Jana 11, 2, budou nohám, to jest posledním svatým k pohoršení. A kterým byli apoštolové jako porvhel zlopověstní, tak jako k smrti určení, těch „synové přijdou s ponížením

a klaněti se budou k spodku noh tvých“, Izaiáš 60, 14. Vždyť již „budou utvrzeni a chválení na zemi“, Izaiáš 62, 14. A to „na zemi pohanění tvého“, Sofonias 3, 19. Již „zármutek jejich se obrátí v radost“, Jan 16, 20. Tyto věci s předcházejícími spojené ukážou „větší slávu domu (tohoto) posledního než (onoho) prvního“, Aggaeus 2, 10, a oznámí, že budou obdařeni většími dary,²⁸ než měli na počátku, Ezechiel 36, 11. A stane se to vpravdě, když budou dokonána všechna utrpení Kristova. To naznačuje apoštol podobenstvím těmito slovy, 1. Kor. 12, 21: „Nemůže říci hlava nohám“ atd. až tam (26): „pakli jest v slávě jeden oud, radují se spolu s ním všickni oudové“. A nepopírám, že smysl toho podobenství je také ten, že myslí toto tělo, v kterém jsou i hodnosti stavů, v kterém opovrženější mají býti ustanoveni za soudce (1. Kor. 6, 4). A komu v takovém těle patří čest, budiž mu vzdávána čest. Ale to také rozumí o těchto posledních svatých, nazývá je nohami, aby dostali tuto zemi v dědictví, pročez psáno jest: „A dám tobě i semeni tvému po tobě zemi, v nížto obýváš pohostinu, všecku zemi Kananejskou k vladařství věčnému; a budu jejich Bohem“, Gen. 27 (správně 17, 8), a rovněž Daniel 7, 27: „Království, které pod vším nebem jest, dáno buď lidu svatých.“

O ŠKODÁCH V ČESKÉM KRÁLOVSTVÍ

61

A tak byla svrchu uvedenými bludnými, kacířskými a pohoršujícími učenými srdce mnohých nejen táborů, ale i Pražanů nakažena, a zvláště přemnohých sester, kterým obyčejně říkáme bekyně. Tito takto nakaženi, odloživše všechnu spravedlnost, pokoru, milosrdenství a takřka nadobro zapomenuvše trpělivosti, ne jako rozumní lidé, nýbrž jako nesmyslná hovada a vzteklí psi a řvoucí lvové útočně napadali všechny, kteří nechtěli souhlasiti se svrchu řečenými názory, a trýznili je loupežemi, ohněm a rozličnými tresty a potupami, takže kdysi slavné České království bylo dáno všem národům „za divadlo a věčné přísloví“²⁹. Neboť nikdy předtím ani oko nevidalo, ani ucho neslychalo, ani v srdce lidské nevstoupilo, které a jaké škody³⁰ svrchu řečenými zákazonosnými naukami napáchali a způsobili obyvatelé českého národa, kteří o sobě říkali, že vzali na sebe zbraň za svobodu zákona Božího proti všem služebníkům Antikristovým. A tak všechny chny, kteří nesouhlasili anebo odporovali svrchu řečeným fantastickým naukám, pronásledovali mnohými způsoby, olupující chudé, trápíce žalostně a nemilo-